

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdaja is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Politikai ujév Ujvidéken.

Az idej politikai ujesztendő semmi-
ben sem különbözött az előzőktől.
Ugyanazok az emberek, ugyanabban a
minden évben e célra felöltött fekete
kabátban, épúgy mentek köszönteni, mint
éveken át annak előtte

Legfeljebb némelyek a boldog ujesztendő
köszöntők közül, akik még tavaly a koalíciós kormány
ujvidéki függetlenségi főispánja előtt hajlongva ki-
vántak boldog ujévet, most a munkapárti
kormány főispánjának esküdtek a legközelebbi
rendszerátváltásig örök hűséget.

A munkapárt küldöttségileg üdvözölte
a képviselőt és küldöttség utján köszöntötte
főispánját.

A két politikai beszéd közül az egyik
hozzánk: *a függetlenségi párti ellenzékhez is volt intézve.* Nem tudjuk
ugyan, minek köszönjük azt a nagy tisztességet,
ami velünk megesezt, hogy bennünket: „a lehen-
gerelt“-eket is észrevettek, de akárhogy is történt,
mi a főispáni beszédnek hozzánk intézett
részére udvarias őszinteséggel felelni kívánunk.

A munkapárt és köztünk soha át nem
hidálható, tátongó ür van. Politikailag tehát
e két párt és azoknak követői a két ellentétes
szélsőséget képviselik. De különösen Ujvidéken,
hol a politikai harcok mindkét részről tulsá-
gosan magukkal ragadják az embereket; itt,
hol — nem kutatjuk, kinek a hibájából, — a
személyeskedés fegyvereivel vívott csaták után
már nemcsak sok az ellenfél, de sok az ellenség,
nehéz módot találni arra, hogy a tűz és víz
egy-más mellett haladjon.

Hogy a tűz és víz egyesülhessen, azt
hisszük, akik a természet csalhatatlan törvényeit
ismerik, azzal tisztában vannak és csak az
egymás mellett való együtt-haladásra gondolhatott
Matkovičs Béla főispán ur is, aki különben a
hozzá intézett ujévi üdvözlő beszédre adott
válaszában ezeket mondotta:

E szépen virágzó város igen tág teret
nyújt a nemzeti munkának; közgazdasági,
kulturális, közegészségügyi kérdések várnak
elintézésre, amelyekben e párt áldásdus
működést fejthet ki. S a pártnak tulajdonképen
most más ren-

deltetése nincs is, mert amidőn bevé-
zödtek a politikai harcok, amidőn a párt
azokon szerencsésen tulesett, egyelőre
elvégezte politikai funkcióját s rendeltetése,
politikai elveinek fentartása mellett, azoknak a
keretében, állandóan készen állva egyelőre
nem látott újabb politikai csatára, de felfüg-
gesztve ideiglenesen a politikai fegyvereket:
teljes erejét a felmerült törvényhatósági
kérdések sikeres és hasznos megoldásának
szentelni.

S ez irányban vállvetve dolgozhatnak
velünk az ellenzék is, vagy legalább is az
ellenzéknek higgadt, józanul gondolkozó
elemei, kik iránt mindenkor teljes tisztelettel
viseltettünk, kiknek bár más politikai alapon,
de nem lehet más céljuk, mint édes hazánk-
nak szolgálatokat tenni. Sajnos, hogy e
városban egy sajátságos jelenséget kell e
téren tapasztalunk. Azt tudniillik, hogy
politikai ellenfeleink közül igen sok tisztelet-
reméltó egyén, mondhatnám talán az ellenzék
névszerinti fővezetői el-el maradoztak a
küzd-térről, visszavonultak s azt a szint
keltik, mintha talán saját pártjuk elveivel
hasonlottak volna meg s emiatt kedvetlenedtek
volna el a közéleti szerepléstől. Viszont
vannak e városban igen tiszteletreméltó
férfiak, kik ugyancsak hatvanhetes alapon,
részben oly párkeretekben, melyek itt, csak
névszerint léteznek, részben pártokon kívül
vélnék szolgálatokat tenni a hazának, holott
munkálkodásuk improduktív, mert ekként
szét-szórva és széttagolva hiába hintenek
magot, a talaj alkalmatlan annak befoga-
dására s munkájuk gyümölcsnélküli marad.
Hát vajjon mért ne tömörülne e város
mindezen tiszteletreméltóságok szellemi és
erkölcsi erőt magukban rejtő elemei velünk,
e párttal, melynek józan, méltóságteljes
hazafias elvei fedik az ő gondolkodás-
módjukat, s amely pártban fenkölt gondolko-
zásu, rég elhagyott s örvendező barátokra
találnának.

Ez barátságos *invitálás*, mégna a főispán
ur ennek a látszatát azzal kívánja kerülni is,
hogy beszédét így folytatta:

Távol áll tőlem, hogy bárkit is meggyőző-
dése ellenére invitálni kíséreljek meg a
pártba, mert hiszen tudjuk, érezzük és
érezttük, hogy sokan és hatalmasak vagyunk,
ugy hiszem azonban, hogy amidőn e hazáról s
annak boldogulásáról, felvirágoztatásáról van szó,

sohasem lehetünk elegenden és elég hatalmasak.

Ujesztendő küszöbén, barátságos istenhozottra
udvarias és barátságos adjon istennel akarunk
felelni és kikapcsoljuk azt a sok okot, ami
szívünket keserőséggel tölti el és objektív,
a tőlünk megszokott, de el is várható őszinte
szókimondással kívánunk felelni.

A végén kell kezdenünk, hogy megérthessenek
bennünket még azok is, akik a munkapártban
vannak és objektíven gondolkodnak.

Igaza van a főispán ur *Ő Méltóságának*,
amikor azt mondta:

„mert hiszen tudjuk, érezzük és *érezttük*,
hogy sokan és hatalmasak vagyunk.“

Igen, igaza van: *éreztték*. És ebben van
a legfőbb oka, hogy köztünk semmiféle
kapocs, még pókháló finomságu kötelék
sem jöhet létre.

A magyarnak régi, nagy hibája, hogy
felejteti tud és felejt.

Ha nem felejtette volna az évszázadok óta
Ausztria részéről ellenünk intézett merény-
letek végtelen hosszu sorát, ugy ma nem
volnánk Ausztria papirarkotmányával felruhá-
zott gyarmata.

De mert feledtünk, mert elfelejtettük az
arcunkba csapott ökölküteket, mi jobb
sorsot nem érdemlünk.

Mi ujvidékiek sem vagyunk jobbak, mi is
feledünk, mi is elfeledtünk sok mindent,
amely ha eszünkben maradt volna, Ujvidéken
másképp nézne ki sok, sok minden.

De ne kívánja tőlünk se a főispán ur, se
senki, hogy a *tegnapot* már ma elfeledjük.
Még ég az arcunkban az a sok „*éreztetés*“,
amelyről a főispáni beszéd is vallomást tett,
ugy hogy mégna *magyarok* is vagyunk, idő
kell hozzá, hogy elfeledni tudjuk.

Igen éreztték velünk, hogy hatalmasak,
a zsebünk érezte. Kinek a trafikja, kinek a
licenciája, kinek az állása, de érezttük.
Nem resteljük, bevalljuk, érezttük, fájt,
felsziszentünk, tán egyikünk-másikunk el is
vérzett. Nem szégyeljük, hisz dacára
mindennek, maradtunk, akik voltunk, ha
megfogyatkozva is, de tán több harci
kedvvel, lelkünkben jóval több keserőséggel.

De nem akarunk most régi be nem heggedt
sebeket felszakítani, nem akarunk

Bogdány és Társa, Ujvidék

II. Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☎ Budapest, VI., Dalnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

rekriminálni, csak le akarjuk szegezni a vallomást, hogy éreztették velünk hatalmukat.

És illő tisztelettel kérjük a főispán urat, hogy miként képzei el, hogy azok az emberek, akikre rázudult a szenvedés, most ledobják a tövis koszorút és mirtuskoszorúval cserélik fel.

Nem-e hiszik, hogy fáj nekünk, hogy egyik vezér emberünket, minden törvényes és etikai ok nélkül a törvényhatósági bizottságból csak azért rekesztették ki, mert az ő helyére szükség volt. Ezt még magyar létünkre se tudjuk elfeledni.

Vagy nem-e hiszik, hogy ég az arcunk attól az inzultustól, hogy az uralkodó ellezéki párt: a függetlenségi párt előtt becsapták a bizottságok ajtaját és lehetlenné tették az ellenkezés legkisebb lehetőségét. Még a legelvadultabb parlamenti harc közepett is helyet a bizottságokban adtak az ellenzéknek, csak Ujvidéken nem.

Nem kívánunk arról szólni, hogy amikor az „Ujvidéki Hírlap“ szerint a főispán ur által rendezendő bálról ír, azt írja, hogy azon mintegy 500-an, a város „összes intelligens“ elemei meg vannak hívva, hogy akkor *egyetlenegy függetlenségi párti sincs meghíva.*

Nem találunk ebben semmi sérelmet, nincs is egyikünk érzékenysége megbántva. csak furcsáljuk, hogy az ellenzék „higgadt, józanul gondolkodó elemeit“ „vállvetett munkára“ szólítják fel, amikor az ellenzék legerősebb pártja: a 48-as pártot, *mint ilyen*, tüntetően megbántani akarják.

Aktuálitása miatt említettük ezt csak meg, mely politikai pártállásunk ellenzéki ténykedésünket azonban nem fogja befolyásolni.

Megyünk tehát tovább a magunk utján: *hazánk, városunk és polgártársaink* érdekében és ha a hatalmas munkapárt is, amiben nem akarunk kételkedni, — ezen célokat tűzte maga elé, ugy a közérdeket együttesen fogjuk szolgálhatni.

De ha a munkapárt letér az utjáról, — ugy bennünk a legerősebb, legelszántabb ellenzékre talál és mi hivatásunknak legjobb tudásunk szerint eleget akarunk tenni.

Tegye a kezét a szívére mindenki, aki ezeket a sorokat elolvassa és mondja meg: igazunk van-e vagy sem?

A harcot nem keressük, de álljuk.

Nem akarunk békebontók lenni, de ameddig a hatalom éreztetésének politikája van felül, addig békéről ugy sem lehetne szó.

Elmondottuk magyar emberhez illő őszinte szókimondással, a mi szívünkön volt és hisszük, hogy jobban tetszhet bárkinek az őszinte ellenfél mint a sunyi, érdekhajhászó jóbarát.

A munkapárton tehát a sor, hogy eltakarítsa a maga előidézte állapotokat.

Csak akkor lehet szó kölcsönös lojalitásról.

A „Határőr“ 1911-évi január hó elsején VII. évfolyamába lépett s ez alkalmából bizalomteljes tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy az előfizetést megújítani s lapunkat ismerősei körében terjeszteni sziveskedjenek,

A

Városi Artézi
Jódozfürdő
≡ új pazar ≡
automobilára

kedvezményes

≡ menet ≡

CSOPORT-
J-E-G-Y-E-K

a fürdő
pénztáránál
kaphatók.

Látogatás a 48-as honvédek menházában.

Irta: dr. Bognár Oszkár.

A pesti Soroksári-ut 114. számú telké... hatalmas kert mögött impozáns, kétemeletes palota emelkedik. Homlokzatára nagy betűkkel van felírva:

Az 1848-49. honvédeknek hálás elismerésül a nemzet egyesei.

Valjon melyik magyar embert nem érdekelné, hogy az agg honvédek hogyan élnek és miként becsüli meg a nemzet azokat, akik ifjan, nagyrészt önként álltak Kossuth Lajos zászlaja alá?

A napokban megjelentem a menház parancsnoki irodájában és közöltem, hogy az agg honvédekről óhajtok írni, amire dr. Véghely Aladár tényleges állományu honvéd ezredorvos, a menház főorvosa, a legnagyobb készséggel megadta az engedélyt a menház megtekintésére.

A legelső, ami szemembe ötlött: a parancsnoki iroda falán Kossuth Lajos életnagyságu arcképe. Ime: Kossuth Lajos arcképe a katonarvos hivatalos szobájában és mégsem dül össze a Burg és nem robban fel az arzenál! Mikor erre észrevételt tettem, dr. Véghely megjegyezte, hogy a menház minden nemzeti ünnepeket megül, sőt október 6-án is kitűzik a fekete zászlót. Éppen szomorú aktusra érkeztem. Akkor jelentették, hogy Soltész Miksa, a menház legrégebbi ápolója, ki 28 éven volt a menház lakója, kiszenvedett.

Dr. Véghely ezredorvos szives kalauzolásával sorra jártuk a legénységi szobákat. Az orvos akkor végezte szokásos reggeli vizitjét. Minden reggel sorra járja az öregek szobáit; mögötte az ápoló a kézi gyógytárral és mindegyiket gondosan kikérdezi hogylétéről. Egy-egy szobában, melyek jobbra-balra nyílnak a folyosókról, 5—7 honvéd lakik. Tágas kényelmes, jól fűtött, barátságos, otthoniasan berendezett szobák. Amint egy-egy szobába beledélpünk, az öreg katonák, már amennyire 80 néhány éves emberektől telik, feszes „vigyázz-állás“-ba helyezkednek. Az orvosnak mind-egyikhez van egy pár szives, barátságos szava. A kérdésekre az öregek vidáman, kissé öreges bőbeszédűséggel felelgetnek. Igazán kedves jelenet, amint a fiatal ezredorvos szinte atyáskodó hangon beszélget az öreg honvédekkel. Az érintkezés minden hivatalos ridegségtől ment, családiasan közvetlen és bizalmas. Meglepetve és örömmel tapasztaltam, hogy a menház orvosa ellentéte a nyers katonarvos típusnak. A szeretetteljes bánásmód hatása meg is látszik. A katonás szigorra nem is igen van szükség. Fegyelmi eszközök alkalmazása a legnagyobb ritkaság. Bár ez is előfordul. Mindjárt az első teremben felfedezett az orvos egy kis „házi rend elleni kihágást.“ Az egyik agg harcosról nyomban, amint elébe lépett, konstataulta az orvos, hogy a málnási víz helyett valami szeszfélet ivott, holott attól szigoruan el volt tiltva. Az öreg vitéz szinte gyerekesen és váltig tagadta, de közben helyeslőleg bölintgatott az orvos szelid korholására. Végül megígérte, hogy ez volt az utolsó korty pálinka az életében.

Némelyik öreg honvéddel nehezen megy a beszélgetés, vagy egyáltalán nem. Így pl. Nyul Pál barátunk már nem tudja elmondani viselt dolgait, pedig az orvos megjegyezte róla, hogy vitéz katoná, huszár volt. Mellette a 83 éves Kovács Lajos ellenben oly feszes haptákban áll, akár egy 23 éves baka.

A szobák látogatását hamar abbahagytuk, mert jelentették, hogy megkezdődött a zsold-

kifizetée. Ez pedig igen érdekes aktus, mert itt az öregek együtt vannak. Lementünk tehát a souterrain-en levő hatalmas ebédlőbe, Mikor beléptem a decemberi ködtől kissé homályos terembe és megpillantottam a 150 honvédet a régi kávébarna, piros zsinóros attilákban, egy percre valami megkapó, harcias kép tárult a szemem elé. Különös érzés fogott el, amint ott álltam Kossuth Lajos katonái között. Egy kiszakított kép volt az a történelemből. Mintha nem is 1910-ben, hanem 1848-ban élnék; mintha eleven testet nyertek volna olvasmányaim. Tán különös, de a kép úgy tűnt fel nekem, mintha valami régi vár kazamataiban honvédcapat várna a jelt a rohamra. Csak futó érzés volt. Az ezüstös hajszálak, a hófehér szakál, a megtört derék, lehajtott fő mutatták, hogy ezek itt már békés öregek, kik nem ragadnak több szuronyt. Feltűnt, hogy a 150 ember közül csak egynek, Szőke Sándor bátyánknak hiányzik egyik lába. Ott hagyta el valahol Szászsebesnél.

Türellemmel vártak az öregek míg a fizetés-gél a sor rájuk került. Zsoldot huznak mint a katonák. Az altiszt 21, a közvitéz 15 fillért naponta. Ezenkívül az apróbb kiadások fedezésére pótdíjat kapnak. Az altisztek ötös csoportonként 10 k. 50 f. kapnak, de a közharcosoknak már fejenként számlálják le az 1 k. 50 f-t, mert szegény öregek esetleg nem tudnának megosztzkodni. Dobó Béla számvizsgáló, kinek Szirmai hadnagy segít, sem az a bürokrata pénzügyi tisztviselő. Az 1 k. 50 fillérek mellé mindenkinek juttat néhány jó szót. Érdeklődik az öregek iránt; látszik, hogy hivatását nem tartja kimerültnek a „számfejtéssel“, hanem az öregek gondozását is annak tekinti. A mint előszólítja az öreg katonákat, a legtöbb név jó magyar hangzásu, Csordás, Farkas, Kiss, Horvát, Mihály, Fekete stb., bár akadnak német nevek is, de kevesen: pl. Deutsch, Kellner, Wiener, Sternhuk stb. Különösen sok az erdélyi ember. Ezek Bem katonái voltak. Megható látvány volt, amint — sokan bizony — csoszogó léptekkel, de katonás tartással odaléptek a számvizsgáló asztala elé. Egy pillanatra, feszes katonás tartást erőltet magára az öreg, feszesen szalutál, de már nem bírja a 80 néhány éves derék, visszagörked és reszketve nyújtja ki kezét azért a néhány százszorosan megérdemelt garasért, amit a nemzet bizony-bizony elég szűken juttat.

A zsold kifizetése után dr. Véghely orvos-sal folytattuk a szobák látogatását. Csak el — elnéztem, amint Ferenc József katonarvososa gyöngéd figyelmességgel és szeretettel látogatta sorba Kossuth Lajos katonáit. Mindenütt barátságos areok fogadják. Látszik, hogy az öregek szeretik orvosukat, ki mindegyiküket névszerint ismeri, tudja szokásaikat, bajaikat, hogy ki hová, melyik szobához tartozik.

Mindenütt ragyogó tisztaság, csin. Csak a falakon látható itt-ott kéznyom. „Folyton tisztogatjuk — jegyezte az orvos, — de igen gyakran fordul elő, hogy egy-egy öreg rosszul lesz és a falnak támaszkodva tud csak szegény szobájába vánszorogni. Amint a szobákon végig megyünk, az érdekesebb honvédek előtt megállunk. „Ez a mi derék BAKAY barátunk, — szól az orvos, — a zenésünk; mikor kedve kerekedik, harmonikázni szokott nekünk.“ Világtalan, de egyenes tartású, szép szál ember. Az öreg ZOMBOR, a honvédek „pénztárnoka“. Ezt a megtisztelő títulust azzal érdemelte ki, hogy az állampénztártól ő hozza minden hónapban a Haynau alapítvány kamatánit. (46 honvéd kap ebből 10—10 koronát havonta.) Büszke is rá. „De most már, mondja szomorúan az öreg kiserőt is kell vinnem, hátha rosszul lennék az uton és valami rossz

ember elvonné tőlem a pénzt.“ Sok öreget kérdeztem, hogy van megelégedve. Mind azt felelte, hogy igen jól, csak bánt az öregség...

A konyhában éppen akkor készült el az ebéd, a hogy beléptünk. Étvágyerejtően nézett ki az étel. Kitőnő borju és sertéshust kaptak az nap az öregek. Általában igen jó ételmezésben részesülnek.

Legszomorubb látványt a súlyos betegek osztálya nyújt. 6—7 halódó súlyos beteg feküdt akkor ott. Itt láttuk a legöregebb honvédet, a 96 éves GLADICS Jánost, a tót honvédet. Járnai már nem tud, de mikor az orvos odalép, tisztelettudóan emeli le sipkáját. Egy másik beteg pénzét olvasta; mikor zsoldjából 30 koronát összegyűjt, azt mindig elküldi leányának.

Végül PÁLL GERŐ őrmestert és MEZEI József hadnagyot látogattam meg szobájukban. PÁLL Gerő korát meghazudtoló, vidám, kedves öreg úr. Friss emlékezetével igen érdekes epizódokat beszélt el a szabadságharcról. Ő maga a kolozsvári filozófiai fakultás hallgatója volt. 17 éves korában állott be honvédeknek a 12. zászlóaljba. Résztvett majdnem minden erdélyi ütközetben, köztük a véres Piskii csatában. Mikor BEM-ről kérdezősködtem, érdekes történetet mondott el róla, mely ha nem is lenne úgy, akkor is igen jellemző. — Egy ízben BEM tábornok az előőrseket vizsgálta. E közben az egyik székely katona rákiált az öregekre: Apó! Ne jöjjen ide, mert idecsapnak a golyók. „Mivel BEM nem is ügyelt a katonára, ez ölbekapta a kis generálist és a tartalékhoz vitte.

MEZEI JOZSEF hadnagy szintén BEM katonája volt. KISS ERNŐ ezredessel állt a magyarokhoz huszárezredével, a hol 46 óta, mint kadét szolgált. PETŐFIT látta a segesvári ütközet előtt néhány órával Héjasfalva és Ördögfalva között Bonyhádnál. PETŐFI halálát úgy adja elő, hogy a költő a hadi irodával volt, melynek pénztárát az oláhok vagy szászok kirabolták, a személyzetet leölték és a holttesteket, köztük PFTŐFIÉT is a Küküllő vizébe dobták.

Nyugalomban csendben élnek le az öreg honvédek eltűnt alkonyát. Az utolsó évekig a muzeumnál, különféle könyvtárakban teljesítettek felügyelői szolgálatokat. Ezt két éve megszüntették, mert már öregek. Elbeszélgetik, elpipázgatják a napot az agg harcosok és így telnek a napok.

Őszinte örömmel győződtem meg, hogy jó kezekben vannak. Gyöngéd és figyelmes ápolásban részesülnek. A nemzet elismerése és áldása kíséri azokat, akik gyöngéd ápolással elviselhetővé teszik eltűnt alkonyát.

H I R E K.

Köszönetnyilvánítás. Az „I. Újvidéki Nőegylet“ karácsonyi felruházása alkalmából a következő nemeskeblű adomák érkeztek. Adományoztak pénzben: 50 koronát özv. Dr. Horváth Gézáné, 10 koronát Dietzgen Gáborné, 5—5 koronát: Czeypekné, Brunner Ede, Mamasits István, 4 koronát Dr. Stróné Ferencné, 3 koronát Teubner Jánosné, 2—2 koronát Kühner Miklós, Hlaváts Amália, özv. Korény-Scheck Vincéné, 1 koronát özv. Navarre Gyuláné, továbbá Altwirth József 30 m. barchendet, Wagner Lajos 5 kiló szilvát, 5 kiló fügét, 5 kiló szentjánoskenyeret. 1 doboz süteményt és karácsonfadiszeket, Ludwig József 2 doboz süteményt és 1 doboz cukrot, özv. Hirsch Tivadárné 12 pár harisnyát, Forster Gézáné és Dobruczky Gizella 11 pár harisnyát, özv. Ámon Ferencné 6 pár harisnyát, Kohn Gyula 12 pár harisnyát és 6 csomag pamutot harisnyához, Dr. Szlezak Lajosné 1 téli kabátot, Dr. Horváth Gézáné 2 pár cipőt és 2

pár sárcipőt, Mamasits István 1 pár új cipőt, Dietzgen Gáborné 1 pár cipőt, Stojkovits Katica cipőt, harisnyát, ruhát, és fehéreneműt. A nemeskeblű adakozóknak ezuton mond köszönetet az egylet vezetősége, ugyancsak mély hálára kötelezte az egyletet Mayer József, aki számos ingyen fürdőre szóló utalványt bocsátott a egylet rendelkezésére, amelyet az elnök vallás- és nemre való tekintet nélkül arra érdemes szegényt között osztott szét.

Az IZR. nőegylet ritka érdekességet ígérő művészestélyt rendez január 14-én Récsei vigadótermében. A hangverseny külön vonzerejét az a körülmény biztosítja, hogy ezen alkalommal *Mayerné* Magda urnő ismert szak-tudással és *Fényes Annuska*, a Magyar Színház kedvence fognak közreműködni, Fényes Annuskáról már számtalanszor megírták, hogy csodagyerek, kiről rajongói azt állítják, hogy az a tökéletes szinpadai készség, meglepő intelligencia és az a nagy színészknél is ritkán tapasztalt közvetlenség, amelylyel ez a 10 éves kislány színházat játszik, egyenes bámulatba ejti az embert. E jótékonycélú hangverseny iránt nemcsak a város, de a vidék színe java is készül, úgy hogy a már eddigelé is mutatkozó élénk érdeklődés a sikert biztosítani látszik. A jegyek nagy része elkelt, kaphatni még Kuborczy M. cukrászdájában. — A hangversenyt tánc követi.

A »liberális« munkapárt. Az újvidéki munkapárt se akar liberálisabb lenni, mint a bpesti anyapárt. Ott is a vallással vannak megakadva és amikor a polgári perrendtartásu vallasi paragrafusáról volt szó, egy szótöbbsége volt a miniszter liberális javaslatának. Az újvidéki fiókpart is a közigazgatási bizottságitagválasztásnál a saját vezérférfiának mellőzésével összelekezett a klerikalizmussal. Most újabb izlelítő adunk a munkapárti szerbek hivatalos lapjából közölt szemelvényvel. A munkapárti „*Szrpsztvo*“ Szvinyarev Milán dr. és Tapavica György dr. városi árvaszéki elnök-helyettes lapja 79.-ik számában ezeket írja:

Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy báró Bánffy protestáns vallásu és hogy ő előharcosa azon irányzatnak, amely az összes egyházjavarok szekularizációját követeli. Ezen irányzat, mely báró Bánffyban leli megtestesülését, követői legfőképpen a magyar zsidók és ezek intelligenciája, amelynek döntő befolyása van nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki központokban is. És a midőn báró Bánffy nem a saját fejből, hanem a magyar zsidók unszolására mozgatta meg a keresztény egyházak javainak szekularizációját, akkor ezt az ártatlan nemzeti-ségek léte ellen irányuló merényletnek kell minősíteni.

Tehát a zsidók a szekularizáció mozgatói unszoló! Zsidótól még ezt a program-pontot nem hallottuk; munkapárti zsidó urak mit szólnak ehhez a liberálizmushoz?

Adomány. Wagner testvérek cég ujévi üdvözetek megváltása fejében 25 koronát küldött az I. „Újvidéki Nőegylet“ nek, melyért nevezett egylet köszönetet mond.

Megfagyott. Szurziacs Emil 31 éves Kamondin szálláson lakó bognár vasárnap Temerinben többet ivott a kelleténél és jól beborozva gyalogosan indult este haza felé. Utközben azután valószerűleg leült pihenni, miközben elaludt és megfagyott; csonttá fagyott holttestét másnap délután találták meg az ut melletti nagy hóban.

Eltűnt. Kovanicz Julcsa 11 éves leányka még december 30 án eltávozott szülei lakásáról és azóta nyoma veszett, nincs kizárva, hogy a kis leány kerítők kezébe került.

Baleset. Kavlik József, a Häfner K. fia gőzmalom cég kocsisa kedden este lisztet fuvarozott a malomból, az egyik kocsi után figyelmeztetés dacára annyira megrakta zsákokkal, hogy amint a kapualján kihajtott, részére már a kocsit tetején nem volt hely és

jóllehet az utolsó pillanatban a szákokra feküdt, a menyezet hátát úgy megnyomta, hogy csigolya törést szenvedett.

Topolya községe elhatározta, hogy új polg. fiúiskolát épített 100.000 kor. költségen. A költségvetést és a terveket a vármegyei közgyűlés is jóváhagyta.

Jegyzőválasztás Óbecsén. Óbecse község jegyzőjévé 10 pályázó közül Nörös Béla helyettes óbecsei jegyző választotta meg.

Egy kiránduló kellemetlensége Amerikában. Hogy a kivándorlást Amerikába mindinkább megnehezítik, arra a következő eset szolgáltat példát. A Csurogról kivándorolt 45 éves Klenóczy Mihályt ki Apró Mihály nevű sógorához ígküzött Mc. Kresportba, itt visszatartották, mert a vizsgálóorvosok gyenge testalkatúnak találták. Továbbutazását nem engedték meg, amíg sógora érte a kezeslevelet be nem küldi.

Faggyúhiány. A szappangyárosok konstataják, hogy a hushíányt faggyúhiány követte s ma már nem képesek a szappangyártáshoz szükséges faggyút megfelelő áron beszerezni. A rendelkezésre álló jobb minőségű faggyút a margarin-gyárak dolgozzák föl, míg a másodrendű árut a stearingyertya-gyárak vásárolják össze magas áron. Ilyen körülmények között a szappangyárak a növényi zsíradékot sokkal nagyobb mennyiségben kénytelenek igénybe venni, mint valaha.

Közúti vasúti pótkocsik alumíniumból. A zürichi közúti vasút 12 pótkocsit helyezett üzembe, melyeken a kocsiszékény összes fém alkatrészei alumíniumból készültek. Az alumínium könnyű súlya által nyújtott előnyön kívül igyelembe veendő az is, hogy az alumínium bádóg, mintán felületét homokfúvóval kissé érdessé tették festéket könnyen felveszi. Ezáltal elkerülhetik az időt rabló és drága eljárást, amelyet a vasbádóg befestése igényel, ami a közúti vasúti üzemben, ahol gyakoriak a kisebb sérülések, jelentőséggel bír.

Érzékeny természetű egyéneknek nagyon kell vigyázni, milyen hashajtót használnak, mert a rosszul választott szer nagyon kellemetlen bajokat okozhat és sokszor egészen hatástalan.

A bueapesti m. kir. tudományegyetem belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy a természetes **Ferenc József-késérővíz** erős hashajtó eredménye mellett nemcsak kellemetlen ntóhatást nem idéz elő, hanem az étvágyat is meglényegesen megnagyobbítja.

Ezen kitűnő tulajdonságai révén a valódi Ferencz József-késérővíz messze kimagaslik a nagy hanggal dicsért hashajtószerek felett. Az összes jóra való ásvány vizüzetek árusítják.

Egger Emulsió világhírű csukamájolaj készítményt a leghíresebb orvosok ajánlják, mert a gyenge gyermeket erősíti, angolkór, migyibetegségek, vérszegénység, számarköhögés, stb. eseteiben páratlan. Szoptató anyáknak is ajánlható, valamint agkori gyengeség ellen és általában gyenge, erőtlén, lábbadozó egyéneknek nincs hatásosabb szer, mint az **EGGER EMULSIÓ**, melynek rossz íze, szaga nincs, könnyen emészthető, miért is ez különösen a gyermek - gyógyászatban nélkülözhetetlen. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban. Póstan 3 üveget bérmentve küld 6 korona előzetes beküldése után: Nádor gyógyszerár, Budapest, VI, Váci-körut 17.

Az ügyvédek gyakorlat. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig

doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak Dr. Dobó jogi semináriumhoz (Kolozsvárt, Bolya-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott, az intézet kikölcsonözi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készít elő. A jogi vizsgák letétele a most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Dolcsó húst a népnek! Különösen cseng fülünkbe a sok „husdrágaság” és a „hushőség” után az a jelige, amelyet a „Házinyultenyésztők Országos Szövetsége” (Budapest Csillaghegy) irt zászlajára. A házinyultenyésztés segélyével a vidéki sőt a városi lakó is maga termelheti a husszükségletét, vagy annak egy részét, különös költség nélkül, amia mostani magas húsárak mellett figyelemre méltó dolog. Külföldön, de különösen Franciaországban és Angliában minden rangu polgár mindennapi ételrendjében helyet foglal a házinyulhus, amely olesósága mellett izletesebb és táplálóbb a szárnyasok húsánál is. A racionális nyultenyésztés mellett a házinyul a legtisztább házi állat, amely sem gilisztát, kukacot nem esz meg, mint a baromfi, sem moslékhoz nem jut, mint a malac, elkülönített almozott tiszta rekeszes ólakban tenyész. Minden egyéb húst szolgáltató háziállatunkkal szemben az előnye, hogy tenyésztéséhez rendkívül kevés hely kell, hogy igénytelen a takarmányozás és gondozás tekintetében, hogy rendkívül szapora, hogy értékes prmet szolgáltató gerezdájával is fizet termelőjének, úgy hogy számtalan előnyénél fogva nemcsak a saját husszükségletünket fedezhetjük tenyésztésével, hanem gazdasági mellékágazatként folytatva, szép jövedelemre is tehetünk szert segélyével. Mig megfogyott marha állományunk szaporítására 4—5 évre lesz szükségünk, addig a házinyulállományunkat s így a termelendő hús mennyiségét egy év alatt megsokszorozhatjuk. Mindenki, aki egy kis félreeső zuggal rendelkezik udvarában, fogjon a nyultenyésztéshez. Fenti Szövetség minden érdeklődőnek ingyen fölvilágosítással szolgál ebben az ügyben. Ingyen megküldi minden érdeklődőnek „Házinyultenyésztő” című könyvecskéjét, melyből a házinyultenyésztést megtanulhatjuk, a Házinyultenyésztés és Értékesítés című hivatalos szaklapjának mutatószámát, amely minden tenyésztőnek szükséges tennivalókat közöl. Csillaghegyi 300 rekeszes nyultelepét minden érdeklődő megtekintheti. Mérsékelt áron ad bárkinek jó tenyészanyagot, sőt vagyontalannoknak teljesen ingyen.

Ki tudná számát, ki tudná nevét

- mindazoknak, a kik csaknem negyedszázad óta hozzászórtak, hogy Fáy valódi sodeni ásványpasztilláit nélkülözhetetlen házikincsnek tartásák. Milliányi doboz vitt szét áldást és enyhülést a világba s im már csaknem mindenki tudja, hogy a légzőszervek összes meghűlési jelenségei ellen Fáy valódi sodenije a legmegbízhatóbb segítőszér. Kapható 1 korona 25 fillérért minden idevágó üzletben, de mindig Fáy valódi sodenijét kell kérni.

Pökepviselet Magyarország és Ausztria részére W. Th. Guntzer, cs. és kir. udv. szállító Wien, IV/1 Grosse Neugasse 27.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az úvidéki függetlenségi és 48-as párt

Meghívó.

A bulkesi önszegélyző szövetkezet t. tagjai ezennel meghivatnak a f. évi január hó 30-án délutáni 1 órakor özv. Dániel Jakabné helyiségeiben tartandó **XXA. évi rendes közgyűlésre.**

Tárgysorozat:

1. Elnök választása.
2. Jegyző és 3 jegyzőkönyvitelesítő választása.
3. Az igazgatóság és felügyelőtanácsa jel.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat s a felmentvény megadása.
5. Egy igazgatósági tag választása 2 évre.
6. 3 felügyelő-tanács tag választása 1 évre.
7. A fizetések szabályozása.
8. Netáni indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG

9080 tkvi 1910. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Babity György kölpényi lakos végrehajtatónak kk. Krsztics Milos kölpényi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelm. következtében a végrehajtási árverés 27 kor. 40. fill. költség valamint 17 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144 §-a alapján és a 146 §-a értelmében az úvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő a kölpényi 321 sz. birtékben A. I. 1—2. 4—5 sorsz. a. foglalt 743. 744. 1862. 2140 hrsz. 233 ö. i. sz. jószágtestből kk. Krsztics Milost illető 1/2 részre 1610 kor. 50 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1911. évi márczius hó 8-ik napjának délutáni 2 órája Kölpény községhezához tűzetik ki.

1 Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 161 kor. 65 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-nan jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzbe a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Úvidéken, 1910. évi december hó

23-án.

Vékey Zoltán
kir. orv. szék. bíró.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban,
5 litertől feljebb a házhoz is szállítva.Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.**Wachtl Imre kádár**Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.
(saját házában).**BERGER RIZZI** gépirói, könyvvi-
teli és gyorsírói
SAKISKOLÁT NYITOTT,
mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfo-
lyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes
és célszerű vezetés mellett.**A legújabb rendszerű írógépek!**A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyors-
írásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a németnyelvben is.**DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvvitel 12
kor gyors, írói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként
Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.**Fix fizetés**és magas jutalék mellett alkalmazunk
vidéki ügynököket, sorsjegyek részlet-
fizetésre való eladásához. Havonként
elérhető jövedelem 300—600 korona.HECHT Bankház Részvénytársaság, Budapest,
Ferenciek tere 6.

FOGORVOSI ÉS FOGTECHNIKAI MŰTEREM.

DR. KÁRMÁN JÁNOS ÉS BERGER ALFRÉD
UJVIDÉK.arany hidmunkák és koronák, műfogak
arany és kautschuklemezsel, fogtömések
(Arany-, ezüst, porcellán stb.) és foghuzás
érezéstelenítéssel. — Vidéki megbízásokat
12 óra alatt intézünk el.**Gyakorló orvosnak,**ki némely vagyonnal rendelkezik, alkalom
nyílik helyben, sok éven át tudományilag
elismert, a fizikai gyógy mód egy ágát ké-
pező terápia gyakorlására, mely neki állandó
jó jövedelmet nyújt. Hasonló intézetek a
külföld számos helyén léteznek. Kérdezős-
ködések „Terápia” jelige alatt **Blockner**
hirdető-irodájába Budapest, IV. Semmelweis-
utca 4. intézendők.**APOLLO SZÍNHÁZ.**
Ujvidék.A lelegeánsabb közönség kedvelt szóra-
kozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú,
fővárosi, szigorúan családias műsor! — Ké-
nyelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség.
Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig.
Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.Többszörös kitüntetésben részesült
szenzációs csodaháziszer

A DR. BOROVSKY-FÉLE

Borolinmely városunk piacán is megjelent. —
Ez a háziszer hatásában és erőalkotásá-
ban felülmulhatatlan háziszer gümökörös
izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá, minden
meghülés okozta bajok, mint rheuma köszvény, csusz, ischiás,
ízületi lob, zsábjában szenvedők, végül égési sebek fájdalma-
inak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testdó
háziszer. Kapható városunkban a követ-
kező cégeknél: Grossinger János és
Vuits János gyógyszerészei-nél, Klein
Oszkár drogeriájában, Wagner Testvérek,
Stefanovits L. fia. Nenadovits W., Stoj-
kovits J. István, Brodszky A. Rosen-
blüth Samuel, Petrovits P. György,
kereskedőknél és végül Dragincics
Kosztá ügynökségében 1.20,2.— és 2.50 K-as üvegekben. Készítik
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II., Fő-utca 77.

**A gyomor
egészségének fentartása**főleg az emésztés szabályozásán, előmozdítá-
sán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán
alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógy-
füvekből gondosan készített, étvágygerjesztő,
emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszer,
mely a mértékletlenség, meghülés és szék-
rekedés következményeit pld. a **büffögést,**
a **tulságos savképződést és a görcsös**
fájdalmakat enyhíti és megszünteti: **Dr.**
ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER
gyógytárából Prága.**FIGYELMEZTETÉS!**A csomagolás minden
részén rajta van a törvé-
nyes védjegy

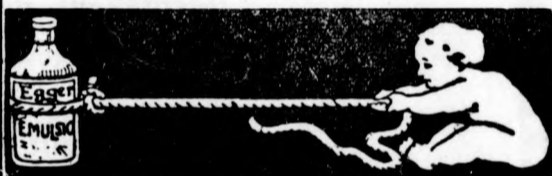
Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari
szállító„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinselte
203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás uaponként

1 egész üveg 2K., 1/2 üveg 1K. 1 K. 50 f. előzetes
beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f.
egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg, 8 K.,
4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg
bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország min-
den állomására.Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógy-
szertáraiban.**EGGER EMULSIO**

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban
gyermekének EGGER EMULSIÓT, mert ez
erősíti a gyermeket, előmozdítja a csont-
képződést, fejleszti és táplálja. Hatásos el-
lenszere a köhögésnek, gyomorrenyhésnek.
Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves
orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamáj-
olaj preparatum, nincs kellemetlen szaga,
jóízű, könnyen emészhető és elejét veszi a
különbféle gyermekbetegségeknek.Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.
Póstán 3 üveget bérmentve 6 kor.-ért a pénz
előzetes beküldése után vagy utánvételt küld.
„Nádor gyógyszerár,” Budapest, VI. Váci-
körtut 17.**Erzsébet szálloda átvétele.****December hó elsején az Erzsébet szállodát
a kávéházzal együtt átvettem.**Minden törekvésem oda irányul, hogy a t. közönség igé-
nyeit és kényelmét kielégíthessem. Hosszú éveken át szerzett
tapasztalataim, jó hirnevem, kitűnő konyhám, előzékenységem
feljogosítanak arra, hogy a t. közönség bizalommal viseltessék
irántam. Kérem tehát ugy e város, mint a t. utazó közönséget,
hogy b. támogatásával ezen nagy vállalatom sikerét előmozdítani
sziveskedjék.

A t. közönség kényelmére minden lehető megtettem.

Konyhám és italaim a legjobbak. 70 vendégszoba, a szép
ávéház minden kényelemmel berendezve a t. közönség rendel-
kezésére áll.

Tisztelettel

Horti Balázs.

BARTH DOMONKOS
könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 15.

Allandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállíttatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minták a házba küldetnek. Elvállalok szakmába vágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

Teljes tisztelettel
12—52 **BARTH DOMONKOS.**

A szegedi kereskedelmi és iparkamara
által kitüntetve.

ÉRTESETÉS

Grünberger Mór urisزاب Ferenc József-tér, 1. sz. I. (Krón-féle ház) ez uton tudatja a n. é. közönséggel és rendelőivel, hogy január havában több heti külföldi tanulmányutra megy azon célból, hogy eddig szerzett szakmireteit kibővítsse és visszatérte után raktárát a legújabb honi és angol szövetekkel felszerelve, a tavaszi idényre szóló megrendeléseknek az igények teljes kielégítése mellett, minél jobban elegettehesen.

Magy. kir. Szabadalom.

Tisztelettel Grünberger Mór.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Jéggyárákat,

hűtő-

berendezéseket

a BORSING cég kitűnően bevált ammoniak, vagy kénssav kompressziós rendszerek szerint, valamint teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r.-t.

Budapest, Váci-ut 45—47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74—76., 74—77. és 98—58. (Interurbán).

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelopesek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép motor- és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 7.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávészűrés és bor szükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

32—50.

Báli meghívókat

készít gyönyörű kiállításban Friedmann Sándor nyomdája.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Zikmund és Tsa Gépgyára vas- s Lágyvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után továbbá transmissiókat és szíjkerékeket, gőzkazánokat és víztartályokat. E szakmába vág javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidék